

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن
و کشاورزی خراسان رضوی
دفتر کشاورزی

اهمیت تحقق بهره وری با نگاهی بر آمار بخش کشاورزی کشور و استان

"سهم و رتبه استان خراسان رضوی در مهمترین شاخص های کلان اقتصادی"
"بر اساس مهمترین متغیرهای بخش کشاورزی"

دفتر کشاورزی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی

خرداد ۱۴۰۳

چرخه مدیریت بهره وری

چرخه مدیریت بهره وری در حالت کلی فرآیند تکرار شونده از " رقابت پذیری واحدهای اقتصادی " است. رشد اقتصادی از دو طریق یکی تزریق منابع تولید (شامل نیروی کار و سرمایه) و دیگری افزایش بهره وری در استفاده از منابع تولید حاصل می شود و تزریق منابع تولید ناظر بر گسترش کمیت ظرفیت های اقتصادی و افزایش بهره وری ناظر بر ارتقاء کیفیت و مدیریت بهتر از منابع موجود با بهره وری است. پس رشد اقتصادی از حاصل جمع رشد مقدار منابع به علاوه رشد بهره وری کل عوامل (TFP) به دست می آید.

سند ارتقای بهره وری بخش کشاورزی در راستای اجرای بند الف ماده ۵ قانون ۵ ساله برنامه ششم توسعه توسط سازمان بهره وری ملی ایران تهیه و این سند با مصوبه هیات وزیران در تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ ابلاغ گردید و وزارت جهاد کشاورزی موظف گردید گزارش پیشرفت اقدامات و برنامه های مندرج در سند را ر مقاطع شش اهر تهیه و به سازمان بهره وری ملی ارائه نماید. و اما با گذشت از ابلاغ این سند چه درصدی از برنامه های آن تا کنون در کشور و در استان اجرایی شده است؟

در این سند آمده است که بخش کشاورزی به عنوان یکی از بخش های نه گانه اقتصادی است که شاخص های رشد ارزش افزوده، رشد سالانه بهره وری کل عوامل تولید و رشد عوامل تولید (نیروی کار و سرمایه) آن طی سالهای برنامه ششم توسعه به ترتیب ۸، ۳/۲ و ۴/۸ درصد هدفگذاری شده بود و این درحالیست که عملکرد این بخش در رشد ارزش افزوده، رشد بهره وری کل عوامل و رشد عوامل تولید (نیروی کار و سرمایه) به ترتیب ۲/۹- و ۰/۷ و ۳/۶ گزارش شده است.

از برخی مهمترین عوامل تاثیرگذار بر عدم رشد بهره وری در بخش کشاورزی کشور میتوان به موارد زیر اشاره نمود:

- وجود ظرفیت های خالی تولید در بخش کشاورزی
- اثر بخشی پایین سیاست ها و برنامه های توسعه بخش کشاورزی
- راندمان پایین تولید محصولات کشاورزی (ریشه در محدودیت موجودی سرمایه و کاهش سرمایه گذاری در بخش کشاورزی و استقرار نامناسب نظام نوآری در بخش کشاورزی)
- بهره برداری نامناسب از زمین و خاک در دسترس کشاورزی طی سالیان متمادی

- بحران آب در این بخش و کاهش تولیدات محصولات کشاورزی و

در فرآیند ارزیابی بهره‌وری در مرحله اول باید با شناسایی و مسائل و مصادیق عدم بهره‌وری و علل بروز آن آغاز و سپس پیرامون حل آن اقدام نمود و در مرحله بعد راهکارهایی برای برطرف ساختن عدم بهره‌وری موجود پیشنهاد داد. این راهکارها به صورت آزمایشی اجرا شده و در مرحله آخر نتایج اقدامات و اثربخشی آنها پایش شده و در صورت حصول موفقیت، کار دائمی می‌شود و قابل تعمیم به سایر نقاط می‌باشد.

ویژگی مهم چرخه مدیریت بهره‌وری برای حل مسائل، قابلیت‌سازی و ایجاد ظرفیت و انگیزه در بخش مورد نظر، به منظور برنامه‌ریزی و اجرای صحیح است.

هدف اجرای بند الف ماده ۵ قانون برنامه ششم توسعه و استقرار چرخه مدیریت بهره‌وری در دستگاههای اجرایی، در واقع حل نظام مند این مساله مهم بوده است که سطح بهره‌وری و رشد آن در واحدهای اقتصادی پایین است و برای دستیابی به اهداف بهره‌وری در برنامه ششم کدام عوامل پیش برنده و بازدارنده بهره‌وری اولویت دارد؟

سهم بخش کشاورزی از رشد اقتصادی ۱۴۰۲ در کشور چقدر بوده است؟

- بخش کشاورزی معادل هفت درصد (۷٪) از GDP ایران در سال ۱۴۰۲ را به خود اختصاص داده و منفی ۰/۲ درصد بر رشد اقتصادی کشور اثر گذاشته است.
- نرخ رشد اقتصادی همچنان در محدوده منفی و قرمز است به گونه‌ای که در تابستان ۱۴۰۲ نرخ رشد اقتصادی حوزه کشاورزی با وجود بهبود نسبت به بهار، همچنان کمتر از صفر و در سطح منفی ۲/۳ درصدی جای دارد.
- در سال ۱۴۰۱ نرخ رشد اقتصادی رشته‌فعالیت‌های گروه کشاورزی منفی ۴/۴ (رشد منفی برای دومین سال پیاپی نسبت به سالهای قبل و ادامه روند منفی در سال ۱۴۰۲) بود و این موضوع با تکرار طی دو سال متوالی، چالشی حقیقی در بخش کشاورزی را نشان می‌دهد.

میتوان گفت بخش کشاورزی به دلیل اینکه کشور ما هم از نظر خاک و هم آب مزیت کشاورزی ندارد، توان رشد نخواهد داشت مگر با حرکت به سمت شیوه‌های نوین و کشاورزی نوآور و با افزایش بهره‌وری.

- بخش کشاورزی از سبد اقتصاد و اشتغال کشور، سهم ۱۶ درصدی از اشتغال دارد که شامل ۳ میلیون ۸۰۰ هزار نفر از شاغلان فعال است که بیش از ۷۰ درصد آن را جمعیت روستایی تشکیل می‌دهد
- بر اساس داده‌های مرکز آمار: ۷۲/۸ درصد جمعیت شاغل کشاورزی کشور در زراعت و باغداری، ۲۰/۵ درصد در دامپروری، پرورش آبزیان و... فعالیت دارند. ۶/۱ درصد در حوزه ماهیگیری فعال و ۰/۶ درصد نیز در جنگلداری فعال هستند
- طبق گزارش اینفوگرافیک مرکز آمار، شاخص توسعه انسانی در بحث سواد نیروی کار فعال کشاورزی نیز وضعیت مساعدی ندارد و ۶ درصد از جمعیت شاغل کشاورزی کشور بالاتر از دیپلم سابقه تحصیل دارند
- طبق همین اعداد، ۲۳ درصد از کل شاغلان بخش کشاورزی کشور زیر ۴۰ سال سن دارند و سن نیروی کار فعال در بخش کشاورزی ایران با احتساب عشایر کشور بسیار بالاست زیرا حدود ۷۷ درصد جمعیت شاغل در این حوزه بین ۴۰ تا ۸۰ سال سن دارند.
- حدود ۵۵ درصد از کل شاغلان بخش کشاورزی طبق آخرین آمار مرکز آمار (تا سال ۱۳۹۴) در سن بازنشستگی (یعنی بالای ۵۰ سال) قرار دارند که این خود باعث کاهش بهره‌وری در این حوزه شده است؛ با وجود اینکه مرکز آمار در این بخش دیگر اطلاعات خود را به روز نکرده است اما می‌توان انتظار داشت که میانگین سن این گروه بالاتر رفته و گروه جدیدی به این بخش از هرم سنی کشاورزان ایران اضافه شده است. یعنی رقمی ۵۵ درصدی که تاکنون پس از حدود شش سال قطعاً با وضع فعلی تشکیل سرمایه فعلی در بخش کشاورزی، باید بیشتر هم شده باشد.
- بر اساس اینفوگرافیک مرکز آمار، شاخص توسعه انسانی در بحث سواد نیروی کار فعال کشاورزی نیز وضعیت مساعدی ندارد. ۳۴ درصد از جمعیت روستایی و عشایر کشور طبق برآورد تا سال ۱۳۹۸ بی‌سواد، ۳۵ درصد دارای سواد سیکل (تا پایان دبستان) و ۲۵ درصد راهنمایی، دبیرستان و پیش دانشگاهی هستند. طبق این آمار، تنها شش درصد از جمعیت شاغل کشاورزی کشور بالاتر از دیپلم سابقه تحصیل دارند. به نظر می‌رسد برنامه هفتم نیز مانند برنامه ششم و پیش از آن ایده‌ای در مورد افزایش سطح سواد، جذب نیروی جوان و ... در این بخش ندارد.

نگاهی به سهم (درصد) و رتبه استان خراسان رضوی در مهمترین شاخص های کلان اقتصادی، بر اساس مهمترین متغیرهای بخش کشاورزی (منبع: مرکز آمار ایران)

شرح	سال آماری	کل کشور	سهم استان خراسان رضوی از کل کشور (درصد)	رتبه استان خراسان رضوی از بین کل استانها (۳۱ استان)	نمودار رتبه استان در کشور																																	
مساحت خاکی (هزار کیلومتر مربع)	۱۳۹۸	۱،۶۳۱	۷/۳۰	۵	نمودار ۱- سهم (درصد) و رتبه استانها از مساحت خاکی (۱۳۹۸) <table border="1"> <caption>رتبه استانها از مساحت خاکی (۱۳۹۸)</caption> <tr><th>رتبه</th><th>استان</th><th>سهم (درصد)</th></tr> <tr><td>۱</td><td>سیستان و بلوچستان</td><td>۱۱٫۱۸</td></tr> <tr><td>۲</td><td>گیلان</td><td>۱۱٫۱۱</td></tr> <tr><td>۳</td><td>خراسان جنوبی</td><td>۹٫۲۶</td></tr> <tr><td>۴</td><td>فارس</td><td>۷٫۲۹</td></tr> <tr><td>۵</td><td>خراسان رضوی</td><td>۷٫۲۰</td></tr> <tr><td>۶</td><td>اسفهان</td><td>۶٫۵۷</td></tr> <tr><td>۷</td><td>سمنان</td><td>۵٫۹۹</td></tr> <tr><td>۸</td><td>یزد</td><td>۴٫۵۳</td></tr> <tr><td>۹</td><td>هرمزگان</td><td>۴٫۳۶</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>خوزستان</td><td>۳٫۹۵</td></tr> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	سیستان و بلوچستان	۱۱٫۱۸	۲	گیلان	۱۱٫۱۱	۳	خراسان جنوبی	۹٫۲۶	۴	فارس	۷٫۲۹	۵	خراسان رضوی	۷٫۲۰	۶	اسفهان	۶٫۵۷	۷	سمنان	۵٫۹۹	۸	یزد	۴٫۵۳	۹	هرمزگان	۴٫۳۶	۱۰	خوزستان	۳٫۹۵
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	سیستان و بلوچستان	۱۱٫۱۸																																				
۲	گیلان	۱۱٫۱۱																																				
۳	خراسان جنوبی	۹٫۲۶																																				
۴	فارس	۷٫۲۹																																				
۵	خراسان رضوی	۷٫۲۰																																				
۶	اسفهان	۶٫۵۷																																				
۷	سمنان	۵٫۹۹																																				
۸	یزد	۴٫۵۳																																				
۹	هرمزگان	۴٫۳۶																																				
۱۰	خوزستان	۳٫۹۵																																				
جمعیت برآورد شده (هزار نفر)	۱۴۰۱	۸۴،۷۰۰	۸/۲۲	۲	نمودار ۳- سهم (درصد) و رتبه استانها از برآورد جمعیت کشور (۱۴۰۱) <table border="1"> <caption>رتبه استانها از برآورد جمعیت کشور (۱۴۰۱)</caption> <tr><th>رتبه</th><th>استان</th><th>سهم (درصد)</th></tr> <tr><td>۱</td><td>تهران</td><td>۱۶٫۷۲</td></tr> <tr><td>۲</td><td>خراسان رضوی</td><td>۸٫۲۲</td></tr> <tr><td>۳</td><td>اسفهان</td><td>۶٫۲۴</td></tr> <tr><td>۴</td><td>فارس</td><td>۶٫۰۰</td></tr> <tr><td>۵</td><td>خوزستان</td><td>۵٫۹۴</td></tr> <tr><td>۶</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۴٫۷۹</td></tr> <tr><td>۷</td><td>آذربایجان غربی</td><td>۴٫۱۰</td></tr> <tr><td>۸</td><td>گلستان</td><td>۳٫۰۰</td></tr> <tr><td>۹</td><td>کرمان</td><td>۳٫۱۶</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>سیستان و بلوچستان</td><td>۳٫۷۲</td></tr> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	تهران	۱۶٫۷۲	۲	خراسان رضوی	۸٫۲۲	۳	اسفهان	۶٫۲۴	۴	فارس	۶٫۰۰	۵	خوزستان	۵٫۹۴	۶	آذربایجان شرقی	۴٫۷۹	۷	آذربایجان غربی	۴٫۱۰	۸	گلستان	۳٫۰۰	۹	کرمان	۳٫۱۶	۱۰	سیستان و بلوچستان	۳٫۷۲
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	تهران	۱۶٫۷۲																																				
۲	خراسان رضوی	۸٫۲۲																																				
۳	اسفهان	۶٫۲۴																																				
۴	فارس	۶٫۰۰																																				
۵	خوزستان	۵٫۹۴																																				
۶	آذربایجان شرقی	۴٫۷۹																																				
۷	آذربایجان غربی	۴٫۱۰																																				
۸	گلستان	۳٫۰۰																																				
۹	کرمان	۳٫۱۶																																				
۱۰	سیستان و بلوچستان	۳٫۷۲																																				
جمعیت برآورد شده روستایی (هزار نفر)	۱۴۰۱	۲۰،۰۴۵	۸/۷۷	۱	نمودار ۴- سهم (درصد) و رتبه استانها از برآورد جمعیت روستایی (۱۴۰۱) <table border="1"> <caption>رتبه استانها از برآورد جمعیت روستایی (۱۴۰۱)</caption> <tr><th>رتبه</th><th>استان</th><th>سهم (درصد)</th></tr> <tr><td>۱</td><td>خراسان رضوی</td><td>۸٫۷۸</td></tr> <tr><td>۲</td><td>سیستان و بلوچستان</td><td>۷٫۴۷</td></tr> <tr><td>۳</td><td>فارس</td><td>۶٫۹۸</td></tr> <tr><td>۴</td><td>گلستان</td><td>۶٫۶۴</td></tr> <tr><td>۵</td><td>کرمان</td><td>۶٫۳۱</td></tr> <tr><td>۶</td><td>آذربایجان غربی</td><td>۵٫۶۷</td></tr> <tr><td>۷</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۵٫۳۰</td></tr> <tr><td>۸</td><td>خوزستان</td><td>۵٫۳۰</td></tr> <tr><td>۹</td><td>گیلان</td><td>۴٫۲۸</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>گلستان</td><td>۴٫۲۵</td></tr> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	خراسان رضوی	۸٫۷۸	۲	سیستان و بلوچستان	۷٫۴۷	۳	فارس	۶٫۹۸	۴	گلستان	۶٫۶۴	۵	کرمان	۶٫۳۱	۶	آذربایجان غربی	۵٫۶۷	۷	آذربایجان شرقی	۵٫۳۰	۸	خوزستان	۵٫۳۰	۹	گیلان	۴٫۲۸	۱۰	گلستان	۴٫۲۵
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	خراسان رضوی	۸٫۷۸																																				
۲	سیستان و بلوچستان	۷٫۴۷																																				
۳	فارس	۶٫۹۸																																				
۴	گلستان	۶٫۶۴																																				
۵	کرمان	۶٫۳۱																																				
۶	آذربایجان غربی	۵٫۶۷																																				
۷	آذربایجان شرقی	۵٫۳۰																																				
۸	خوزستان	۵٫۳۰																																				
۹	گیلان	۴٫۲۸																																				
۱۰	گلستان	۴٫۲۵																																				
مقدار آب مصرف شده در بخش کشاورزی (میلیارد متر مکعب)	۱۴۰۰	۸۲	۷/۷	۴	نمودار ۷- سهم (درصد) و رتبه استانها از مقدار آب مصرف شده در بخش کشاورزی (۱۴۰۰) <table border="1"> <caption>رتبه استانها از مقدار آب مصرف شده در بخش کشاورزی (۱۴۰۰)</caption> <tr><th>رتبه</th><th>استان</th><th>سهم (درصد)</th></tr> <tr><td>۱</td><td>خوزستان</td><td>۱۶٫۸</td></tr> <tr><td>۲</td><td>فارس</td><td>۹٫۷</td></tr> <tr><td>۳</td><td>کرمان</td><td>۷٫۹</td></tr> <tr><td>۴</td><td>خراسان رضوی</td><td>۷٫۷</td></tr> <tr><td>۵</td><td>اسفهان</td><td>۵٫۸</td></tr> <tr><td>۶</td><td>مازندران</td><td>۵٫۰</td></tr> <tr><td>۷</td><td>آذربایجان غربی</td><td>۳٫۷</td></tr> <tr><td>۸</td><td>گیلان</td><td>۳٫۶</td></tr> <tr><td>۹</td><td>سیستان و بلوچستان</td><td>۳٫۲</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>تهران</td><td>۳٫۱</td></tr> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	خوزستان	۱۶٫۸	۲	فارس	۹٫۷	۳	کرمان	۷٫۹	۴	خراسان رضوی	۷٫۷	۵	اسفهان	۵٫۸	۶	مازندران	۵٫۰	۷	آذربایجان غربی	۳٫۷	۸	گیلان	۳٫۶	۹	سیستان و بلوچستان	۳٫۲	۱۰	تهران	۳٫۱
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	خوزستان	۱۶٫۸																																				
۲	فارس	۹٫۷																																				
۳	کرمان	۷٫۹																																				
۴	خراسان رضوی	۷٫۷																																				
۵	اسفهان	۵٫۸																																				
۶	مازندران	۵٫۰																																				
۷	آذربایجان غربی	۳٫۷																																				
۸	گیلان	۳٫۶																																				
۹	سیستان و بلوچستان	۳٫۲																																				
۱۰	تهران	۳٫۱																																				

شرح	سال آماري	کل کشور	سهم استان خراسان رضوي از کل کشور (درصد)	رتبه استان خراسان رضوي از بين کل استانها (۳۱ استان)	نمودار رتبه استان در کشور																																	
ارزش افزوده بخش کشاورزي (هزار ميليارد ريال)	۱۳۹۹	۴,۸۵۰	۶/۵۳	۵	نمودار ۸- سهم (درصد) و رتبه استانها از ارزش افزوده بخش کشاورزي (۱۳۹۹) <table border="1"> <thead> <tr> <th>رتبه</th> <th>استان</th> <th>سهم (درصد)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>۱</td><td>مازندران</td><td>۸,۲۲</td></tr> <tr><td>۲</td><td>کرمان</td><td>۷,۹۹</td></tr> <tr><td>۳</td><td>گلرس</td><td>۷,۱۸</td></tr> <tr><td>۴</td><td>خوزستان</td><td>۶,۸۸</td></tr> <tr><td>۵</td><td>خراسان رضوي</td><td>۶,۵۲</td></tr> <tr><td>۶</td><td>تهران</td><td>۴,۷۳</td></tr> <tr><td>۷</td><td>اسفهان</td><td>۴,۴۱</td></tr> <tr><td>۸</td><td>گیلان</td><td>۴,۳۸</td></tr> <tr><td>۹</td><td>هرمزگان</td><td>۴,۱۳</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>آذربايجان غربی</td><td>۴,۱۱</td></tr> </tbody> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	مازندران	۸,۲۲	۲	کرمان	۷,۹۹	۳	گلرس	۷,۱۸	۴	خوزستان	۶,۸۸	۵	خراسان رضوي	۶,۵۲	۶	تهران	۴,۷۳	۷	اسفهان	۴,۴۱	۸	گیلان	۴,۳۸	۹	هرمزگان	۴,۱۳	۱۰	آذربايجان غربی	۴,۱۱
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	مازندران	۸,۲۲																																				
۲	کرمان	۷,۹۹																																				
۳	گلرس	۷,۱۸																																				
۴	خوزستان	۶,۸۸																																				
۵	خراسان رضوي	۶,۵۲																																				
۶	تهران	۴,۷۳																																				
۷	اسفهان	۴,۴۱																																				
۸	گیلان	۴,۳۸																																				
۹	هرمزگان	۴,۱۳																																				
۱۰	آذربايجان غربی	۴,۱۱																																				
ارزش افزوده بخش کشاورزي از کل ارزش افزوده استان	۱۳۹۹		۱۲/۳۴	۲۰																																		
تعداد بهره برداري هاي کشاورزي (هزار بهره برداري)	۱۳۹۳	۴,۰۱۶	۸/۳۹	۱	نمودار ۱۰- سهم (درصد) و رتبه استانها از تعداد بهره برداري هاي کشاورزي (۱۳۹۳) <table border="1"> <thead> <tr> <th>رتبه</th> <th>استان</th> <th>سهم (درصد)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>۱</td><td>خراسان رضوي</td><td>۸,۳۹</td></tr> <tr><td>۲</td><td>مازندران</td><td>۸,۰۳</td></tr> <tr><td>۳</td><td>گیلان</td><td>۷,۵۹</td></tr> <tr><td>۴</td><td>کرمان</td><td>۶,۲۲</td></tr> <tr><td>۵</td><td>آذربايجان شرقی</td><td>۵,۸۴</td></tr> <tr><td>۶</td><td>گلرس</td><td>۵,۷۵</td></tr> <tr><td>۷</td><td>آذربايجان غربی</td><td>۴,۹۸</td></tr> <tr><td>۸</td><td>اسفهان</td><td>۴,۲۲</td></tr> <tr><td>۹</td><td>سیستان و بلوچستان</td><td>۴,۱۹</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>خوزستان</td><td>۴,۰۷</td></tr> </tbody> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	خراسان رضوي	۸,۳۹	۲	مازندران	۸,۰۳	۳	گیلان	۷,۵۹	۴	کرمان	۶,۲۲	۵	آذربايجان شرقی	۵,۸۴	۶	گلرس	۵,۷۵	۷	آذربايجان غربی	۴,۹۸	۸	اسفهان	۴,۲۲	۹	سیستان و بلوچستان	۴,۱۹	۱۰	خوزستان	۴,۰۷
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	خراسان رضوي	۸,۳۹																																				
۲	مازندران	۸,۰۳																																				
۳	گیلان	۷,۵۹																																				
۴	کرمان	۶,۲۲																																				
۵	آذربايجان شرقی	۵,۸۴																																				
۶	گلرس	۵,۷۵																																				
۷	آذربايجان غربی	۴,۹۸																																				
۸	اسفهان	۴,۲۲																																				
۹	سیستان و بلوچستان	۴,۱۹																																				
۱۰	خوزستان	۴,۰۷																																				
جمعیت ۱۵ سال و بیشتر شاغل در بخش کشاورزي (هزار نفر)	۱۴۰۱	۳,۵۱۳	۹/۷۱	۱	نمودار ۱۱- سهم (درصد) و رتبه استانها از جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر شاغل در بخش کشاورزي (۱۴۰۱) <table border="1"> <thead> <tr> <th>رتبه</th> <th>استان</th> <th>سهم (درصد)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>۱</td><td>خراسان رضوي</td><td>۹,۷۱</td></tr> <tr><td>۲</td><td>کرمان</td><td>۹,۷۰</td></tr> <tr><td>۳</td><td>آذربايجان غربی</td><td>۷,۷۹</td></tr> <tr><td>۴</td><td>گلرس</td><td>۵,۸۶</td></tr> <tr><td>۵</td><td>مازندران</td><td>۵,۵۷</td></tr> <tr><td>۶</td><td>آذربايجان شرقی</td><td>۵,۴۱</td></tr> <tr><td>۷</td><td>گیلان</td><td>۵,۲۷</td></tr> <tr><td>۸</td><td>خوزستان</td><td>۵,۲۲</td></tr> <tr><td>۹</td><td>اسفهان</td><td>۳,۷۱</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>همدان</td><td>۳,۵۲</td></tr> </tbody> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	خراسان رضوي	۹,۷۱	۲	کرمان	۹,۷۰	۳	آذربايجان غربی	۷,۷۹	۴	گلرس	۵,۸۶	۵	مازندران	۵,۵۷	۶	آذربايجان شرقی	۵,۴۱	۷	گیلان	۵,۲۷	۸	خوزستان	۵,۲۲	۹	اسفهان	۳,۷۱	۱۰	همدان	۳,۵۲
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	خراسان رضوي	۹,۷۱																																				
۲	کرمان	۹,۷۰																																				
۳	آذربايجان غربی	۷,۷۹																																				
۴	گلرس	۵,۸۶																																				
۵	مازندران	۵,۵۷																																				
۶	آذربايجان شرقی	۵,۴۱																																				
۷	گیلان	۵,۲۷																																				
۸	خوزستان	۵,۲۲																																				
۹	اسفهان	۳,۷۱																																				
۱۰	همدان	۳,۵۲																																				
مساحت اراضي زراعي (هزار هکتار)	۱۴۰۰	۱۵,۶۹۹	۱۰/۳۳	۱	نمودار ۱۲- سهم (درصد) و رتبه استانها از مساحت اراضي زراعي (۱۴۰۰) <table border="1"> <thead> <tr> <th>رتبه</th> <th>استان</th> <th>سهم (درصد)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>۱</td><td>خراسان رضوي</td><td>۱۰,۳۳</td></tr> <tr><td>۲</td><td>خوزستان</td><td>۹,۱۶</td></tr> <tr><td>۳</td><td>آذربايجان شرقی</td><td>۷,۸۹</td></tr> <tr><td>۴</td><td>همدان</td><td>۶,۲۲</td></tr> <tr><td>۵</td><td>کرهستان</td><td>۶,۲۳</td></tr> <tr><td>۶</td><td>زنجان</td><td>۵,۲۳</td></tr> <tr><td>۷</td><td>گلرس</td><td>۵,۲۸</td></tr> <tr><td>۸</td><td>کردبيل</td><td>۵,۱۳</td></tr> <tr><td>۹</td><td>لرستان</td><td>۴,۲۹</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>آذربايجان غربی</td><td>۴,۲۹</td></tr> </tbody> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	خراسان رضوي	۱۰,۳۳	۲	خوزستان	۹,۱۶	۳	آذربايجان شرقی	۷,۸۹	۴	همدان	۶,۲۲	۵	کرهستان	۶,۲۳	۶	زنجان	۵,۲۳	۷	گلرس	۵,۲۸	۸	کردبيل	۵,۱۳	۹	لرستان	۴,۲۹	۱۰	آذربايجان غربی	۴,۲۹
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	خراسان رضوي	۱۰,۳۳																																				
۲	خوزستان	۹,۱۶																																				
۳	آذربايجان شرقی	۷,۸۹																																				
۴	همدان	۶,۲۲																																				
۵	کرهستان	۶,۲۳																																				
۶	زنجان	۵,۲۳																																				
۷	گلرس	۵,۲۸																																				
۸	کردبيل	۵,۱۳																																				
۹	لرستان	۴,۲۹																																				
۱۰	آذربايجان غربی	۴,۲۹																																				

شرح	سال آماری	کل کشور	سهم استان خراسان رضوی از کل کشور (درصد)	رتبه استان خراسان رضوی از بین کل استانها (۳۱ استان)	نمودار رتبه استان در کشور																																	
مساحت اراضی زراعی آبی (هزار هکتار)	۱۴۰۰	۶،۱۵۴	۱۱/۵۳	۲	نمودار ۱۳- سهم (درصد) و رتبه استانها از مساحت اراضی زراعی آبی (۱۴۰۰) <table border="1"> <thead> <tr> <th>رتبه</th> <th>استان</th> <th>سهم (درصد)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>۱</td><td>چهارمحال و بختیاری</td><td>۱۴،۷۸</td></tr> <tr><td>۲</td><td>خراسان رضوی</td><td>۱۱،۵۴</td></tr> <tr><td>۳</td><td>گیلان</td><td>۸،۸۵</td></tr> <tr><td>۴</td><td>کرمان</td><td>۶،۹۰</td></tr> <tr><td>۵</td><td>اصفهان</td><td>۶،۶۱</td></tr> <tr><td>۶</td><td>اردبیل</td><td>۴،۳۵</td></tr> <tr><td>۷</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۴،۱۹</td></tr> <tr><td>۸</td><td>آذربایجان غربی</td><td>۳،۸۲</td></tr> <tr><td>۹</td><td>همدان</td><td>۳،۲۲</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>سیستان و بلوچستان</td><td>۳،۲۰</td></tr> </tbody> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	چهارمحال و بختیاری	۱۴،۷۸	۲	خراسان رضوی	۱۱،۵۴	۳	گیلان	۸،۸۵	۴	کرمان	۶،۹۰	۵	اصفهان	۶،۶۱	۶	اردبیل	۴،۳۵	۷	آذربایجان شرقی	۴،۱۹	۸	آذربایجان غربی	۳،۸۲	۹	همدان	۳،۲۲	۱۰	سیستان و بلوچستان	۳،۲۰
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	چهارمحال و بختیاری	۱۴،۷۸																																				
۲	خراسان رضوی	۱۱،۵۴																																				
۳	گیلان	۸،۸۵																																				
۴	کرمان	۶،۹۰																																				
۵	اصفهان	۶،۶۱																																				
۶	اردبیل	۴،۳۵																																				
۷	آذربایجان شرقی	۴،۱۹																																				
۸	آذربایجان غربی	۳،۸۲																																				
۹	همدان	۳،۲۲																																				
۱۰	سیستان و بلوچستان	۳،۲۰																																				
مقدار تولید محصولات سالانه (زراعی) (هزار تن)	۱۴۰۰	۵۷،۴۵۱	۵/۸۵	۴	نمودار ۱۴- سهم (درصد) و رتبه استانها از تولید محصولات سالانه (زراعی) - (۱۴۰۰) <table border="1"> <thead> <tr> <th>رتبه</th> <th>استان</th> <th>سهم (درصد)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>۱</td><td>چهارمحال و بختیاری</td><td>۲۱،۹۲</td></tr> <tr><td>۲</td><td>گیلان</td><td>۷،۹۳</td></tr> <tr><td>۳</td><td>خراسان رضوی</td><td>۷،۱۵</td></tr> <tr><td>۴</td><td>همدان</td><td>۵،۸۵</td></tr> <tr><td>۵</td><td>آذربایجان غربی</td><td>۴،۶۰</td></tr> <tr><td>۶</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۴،۵۶</td></tr> <tr><td>۷</td><td>تهران</td><td>۴،۰۰</td></tr> <tr><td>۸</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۳،۸۸</td></tr> <tr><td>۹</td><td>اردبیل</td><td>۳،۸۰</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>قزوین</td><td>۳،۷۱</td></tr> </tbody> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	چهارمحال و بختیاری	۲۱،۹۲	۲	گیلان	۷،۹۳	۳	خراسان رضوی	۷،۱۵	۴	همدان	۵،۸۵	۵	آذربایجان غربی	۴،۶۰	۶	آذربایجان شرقی	۴،۵۶	۷	تهران	۴،۰۰	۸	آذربایجان شرقی	۳،۸۸	۹	اردبیل	۳،۸۰	۱۰	قزوین	۳،۷۱
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	چهارمحال و بختیاری	۲۱،۹۲																																				
۲	گیلان	۷،۹۳																																				
۳	خراسان رضوی	۷،۱۵																																				
۴	همدان	۵،۸۵																																				
۵	آذربایجان غربی	۴،۶۰																																				
۶	آذربایجان شرقی	۴،۵۶																																				
۷	تهران	۴،۰۰																																				
۸	آذربایجان شرقی	۳،۸۸																																				
۹	اردبیل	۳،۸۰																																				
۱۰	قزوین	۳،۷۱																																				
مساحت گلخانه ها (هکتار)	۱۳۹۹	۹،۸۵۶	۳/۰۵	۷	نمودار ۱۸- سهم (درصد) و رتبه استانها از مساحت گلخانهها (۱۳۹۹) <table border="1"> <thead> <tr> <th>رتبه</th> <th>استان</th> <th>سهم (درصد)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>۱</td><td>تهران</td><td>۲۰،۶۸</td></tr> <tr><td>۲</td><td>گیلان</td><td>۱۹،۸۶</td></tr> <tr><td>۳</td><td>اصفهان</td><td>۱۵،۹۷</td></tr> <tr><td>۴</td><td>یزد</td><td>۹،۵۶</td></tr> <tr><td>۵</td><td>مرکزی</td><td>۴،۷۵</td></tr> <tr><td>۶</td><td>خراسان رضوی</td><td>۳،۰۶</td></tr> <tr><td>۷</td><td>مازندران</td><td>۳،۰۶</td></tr> <tr><td>۸</td><td>سیستان و بلوچستان</td><td>۲،۶۶</td></tr> <tr><td>۹</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۲،۲۲</td></tr> </tbody> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	تهران	۲۰،۶۸	۲	گیلان	۱۹،۸۶	۳	اصفهان	۱۵،۹۷	۴	یزد	۹،۵۶	۵	مرکزی	۴،۷۵	۶	خراسان رضوی	۳،۰۶	۷	مازندران	۳،۰۶	۸	سیستان و بلوچستان	۲،۶۶	۹	آذربایجان شرقی	۲،۲۲			
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	تهران	۲۰،۶۸																																				
۲	گیلان	۱۹،۸۶																																				
۳	اصفهان	۱۵،۹۷																																				
۴	یزد	۹،۵۶																																				
۵	مرکزی	۴،۷۵																																				
۶	خراسان رضوی	۳،۰۶																																				
۷	مازندران	۳،۰۶																																				
۸	سیستان و بلوچستان	۲،۶۶																																				
۹	آذربایجان شرقی	۲،۲۲																																				
مقدار تولیدات گلخانه ای (هزار تن)	۱۳۹۹	۱،۵۳۷	۱/۷۸	۸	نمودار ۱۹- سهم (درصد) و رتبه استانها از مقدار تولید محصولات گلخانه ای (۱۳۹۹) <table border="1"> <thead> <tr> <th>رتبه</th> <th>استان</th> <th>سهم (درصد)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>۱</td><td>تهران</td><td>۲۰،۲۷</td></tr> <tr><td>۲</td><td>گیلان</td><td>۱۶،۲۹</td></tr> <tr><td>۳</td><td>اصفهان</td><td>۱۴،۶۱</td></tr> <tr><td>۴</td><td>یزد</td><td>۱۴،۱۴</td></tr> <tr><td>۵</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۴،۸۹</td></tr> <tr><td>۶</td><td>سیستان و بلوچستان</td><td>۲،۱۲</td></tr> <tr><td>۷</td><td>هرمزگان</td><td>۲،۰۸</td></tr> <tr><td>۸</td><td>خراسان رضوی</td><td>۱،۷۸</td></tr> <tr><td>۹</td><td>خراسان رضوی</td><td>۱،۵۵</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>البرز</td><td>۱،۲۸</td></tr> </tbody> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	تهران	۲۰،۲۷	۲	گیلان	۱۶،۲۹	۳	اصفهان	۱۴،۶۱	۴	یزد	۱۴،۱۴	۵	آذربایجان شرقی	۴،۸۹	۶	سیستان و بلوچستان	۲،۱۲	۷	هرمزگان	۲،۰۸	۸	خراسان رضوی	۱،۷۸	۹	خراسان رضوی	۱،۵۵	۱۰	البرز	۱،۲۸
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	تهران	۲۰،۲۷																																				
۲	گیلان	۱۶،۲۹																																				
۳	اصفهان	۱۴،۶۱																																				
۴	یزد	۱۴،۱۴																																				
۵	آذربایجان شرقی	۴،۸۹																																				
۶	سیستان و بلوچستان	۲،۱۲																																				
۷	هرمزگان	۲،۰۸																																				
۸	خراسان رضوی	۱،۷۸																																				
۹	خراسان رضوی	۱،۵۵																																				
۱۰	البرز	۱،۲۸																																				
مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه های صنعتی (هزار تن)	۱۴۰۱	۵۹۸	۱۲/۵	۳	نمودار ۲۲- سهم (درصد) و رتبه استانها از تولید گوشت قرمز در کشتارگاههای رسمی (۱۴۰۱) <table border="1"> <thead> <tr> <th>رتبه</th> <th>استان</th> <th>سهم (درصد)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>۱</td><td>تهران</td><td>۱۴،۱۶</td></tr> <tr><td>۲</td><td>اصفهان</td><td>۱۳،۱۶</td></tr> <tr><td>۳</td><td>خراسان رضوی</td><td>۱۲،۵۰</td></tr> <tr><td>۴</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۵،۸۹</td></tr> <tr><td>۵</td><td>خراسان رضوی</td><td>۵،۱۵</td></tr> <tr><td>۶</td><td>تهران</td><td>۴،۷۷</td></tr> <tr><td>۷</td><td>قم</td><td>۴،۲۲</td></tr> <tr><td>۸</td><td>قزوین</td><td>۳،۲۲</td></tr> <tr><td>۹</td><td>خراسان رضوی</td><td>۳،۲۸</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>مازندران</td><td>۳،۲۷</td></tr> </tbody> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	تهران	۱۴،۱۶	۲	اصفهان	۱۳،۱۶	۳	خراسان رضوی	۱۲،۵۰	۴	آذربایجان شرقی	۵،۸۹	۵	خراسان رضوی	۵،۱۵	۶	تهران	۴،۷۷	۷	قم	۴،۲۲	۸	قزوین	۳،۲۲	۹	خراسان رضوی	۳،۲۸	۱۰	مازندران	۳،۲۷
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	تهران	۱۴،۱۶																																				
۲	اصفهان	۱۳،۱۶																																				
۳	خراسان رضوی	۱۲،۵۰																																				
۴	آذربایجان شرقی	۵،۸۹																																				
۵	خراسان رضوی	۵،۱۵																																				
۶	تهران	۴،۷۷																																				
۷	قم	۴،۲۲																																				
۸	قزوین	۳،۲۲																																				
۹	خراسان رضوی	۳،۲۸																																				
۱۰	مازندران	۳،۲۷																																				

شرح	سال آماری	کل کشور	سهیم استان خراسان رضوی از کل کشور (درصد)	رتبه استان خراسان رضوی از بین کل استانها (۳۱ استان)	نمودار رتبه استان در کشور																																	
تعداد گاو و گوساله (هزار رأس)	۱۳۹۹	۵,۳۳۴	۵/۱۱	۷	نمودار ۲۳- سهم (درصد) و رتبه استان‌ها از تعداد گاو و گوساله (۱۳۹۹) <table border="1"> <tr><th>رتبه</th><th>استان</th><th>سهم (درصد)</th></tr> <tr><td>۱</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۹,۸۹</td></tr> <tr><td>۲</td><td>مازندران</td><td>۸,۱۷</td></tr> <tr><td>۳</td><td>آذربایجان غربی</td><td>۷,۷۲</td></tr> <tr><td>۴</td><td>گیلان</td><td>۷,۶۵</td></tr> <tr><td>۵</td><td>تهران</td><td>۶,۷۲</td></tr> <tr><td>۶</td><td>خوزستان</td><td>۶,۵۱</td></tr> <tr><td>۷</td><td>خراسان رضوی</td><td>۵,۱۱</td></tr> <tr><td>۸</td><td>اردبیل</td><td>۵,۰۷</td></tr> <tr><td>۹</td><td>اسفهان</td><td>۴,۵۸</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>فارس</td><td>۲,۲۸</td></tr> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	آذربایجان شرقی	۹,۸۹	۲	مازندران	۸,۱۷	۳	آذربایجان غربی	۷,۷۲	۴	گیلان	۷,۶۵	۵	تهران	۶,۷۲	۶	خوزستان	۶,۵۱	۷	خراسان رضوی	۵,۱۱	۸	اردبیل	۵,۰۷	۹	اسفهان	۴,۵۸	۱۰	فارس	۲,۲۸
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	آذربایجان شرقی	۹,۸۹																																				
۲	مازندران	۸,۱۷																																				
۳	آذربایجان غربی	۷,۷۲																																				
۴	گیلان	۷,۶۵																																				
۵	تهران	۶,۷۲																																				
۶	خوزستان	۶,۵۱																																				
۷	خراسان رضوی	۵,۱۱																																				
۸	اردبیل	۵,۰۷																																				
۹	اسفهان	۴,۵۸																																				
۱۰	فارس	۲,۲۸																																				
مقدار تولید شیر (هزار تن)	۱۳۹۹	۸,۴۳۶	۱۱/۱۸	۱	نمودار ۲۵- سهم (درصد) و رتبه استان‌ها از تولید شیر (۱۳۹۹) <table border="1"> <tr><th>رتبه</th><th>استان</th><th>سهم (درصد)</th></tr> <tr><td>۱</td><td>خراسان رضوی</td><td>۱۱,۱۸</td></tr> <tr><td>۲</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۱۰,۱۰</td></tr> <tr><td>۳</td><td>تهران</td><td>۹,۷۵</td></tr> <tr><td>۴</td><td>فارس</td><td>۷,۷۹</td></tr> <tr><td>۵</td><td>اسفهان</td><td>۷,۳۱</td></tr> <tr><td>۶</td><td>مازندران</td><td>۵,۷۱</td></tr> <tr><td>۷</td><td>آذربایجان غربی</td><td>۲,۸۲</td></tr> <tr><td>۸</td><td>قزوین</td><td>۲,۲۰</td></tr> <tr><td>۹</td><td>کرمان</td><td>۲,۰۴</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>اردبیل</td><td>۳,۲۲</td></tr> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	خراسان رضوی	۱۱,۱۸	۲	آذربایجان شرقی	۱۰,۱۰	۳	تهران	۹,۷۵	۴	فارس	۷,۷۹	۵	اسفهان	۷,۳۱	۶	مازندران	۵,۷۱	۷	آذربایجان غربی	۲,۸۲	۸	قزوین	۲,۲۰	۹	کرمان	۲,۰۴	۱۰	اردبیل	۳,۲۲
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	خراسان رضوی	۱۱,۱۸																																				
۲	آذربایجان شرقی	۱۰,۱۰																																				
۳	تهران	۹,۷۵																																				
۴	فارس	۷,۷۹																																				
۵	اسفهان	۷,۳۱																																				
۶	مازندران	۵,۷۱																																				
۷	آذربایجان غربی	۲,۸۲																																				
۸	قزوین	۲,۲۰																																				
۹	کرمان	۲,۰۴																																				
۱۰	اردبیل	۳,۲۲																																				
تعداد گوسفند و بره (هزار رأس)	۱۳۹۹	۴۶,۵۸۷	۱۲/۱۷	۱	نمودار ۲۷- سهم (درصد) و رتبه استان‌ها از تعداد گوسفند و بره (۱۳۹۹) <table border="1"> <tr><th>رتبه</th><th>استان</th><th>سهم (درصد)</th></tr> <tr><td>۱</td><td>خراسان رضوی</td><td>۱۲,۱۷</td></tr> <tr><td>۲</td><td>آذربایجان غربی</td><td>۷,۰۲</td></tr> <tr><td>۳</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۶,۷۲</td></tr> <tr><td>۴</td><td>کوبستان</td><td>۶,۰۲</td></tr> <tr><td>۵</td><td>فارس</td><td>۵,۵۴</td></tr> <tr><td>۶</td><td>خوزستان</td><td>۵,۲۶</td></tr> <tr><td>۷</td><td>اسفهان</td><td>۲,۸۲</td></tr> <tr><td>۸</td><td>کرمان</td><td>۲,۲۷</td></tr> <tr><td>۹</td><td>مرکزی</td><td>۳,۷۷</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>همدان</td><td>۳,۷۱</td></tr> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	خراسان رضوی	۱۲,۱۷	۲	آذربایجان غربی	۷,۰۲	۳	آذربایجان شرقی	۶,۷۲	۴	کوبستان	۶,۰۲	۵	فارس	۵,۵۴	۶	خوزستان	۵,۲۶	۷	اسفهان	۲,۸۲	۸	کرمان	۲,۲۷	۹	مرکزی	۳,۷۷	۱۰	همدان	۳,۷۱
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	خراسان رضوی	۱۲,۱۷																																				
۲	آذربایجان غربی	۷,۰۲																																				
۳	آذربایجان شرقی	۶,۷۲																																				
۴	کوبستان	۶,۰۲																																				
۵	فارس	۵,۵۴																																				
۶	خوزستان	۵,۲۶																																				
۷	اسفهان	۲,۸۲																																				
۸	کرمان	۲,۲۷																																				
۹	مرکزی	۳,۷۷																																				
۱۰	همدان	۳,۷۱																																				
مقدار تولید گوشت انواع طیور در کشتارگاه های رسمی (هزار تن)	۱۴۰۱	۲,۱۴۳	۷/۶۱	۴	نمودار ۲۹- سهم (درصد) و رتبه استان‌ها از تولید گوشت طیور در کشتارگاههای رسمی (۱۴۰۱) <table border="1"> <tr><th>رتبه</th><th>استان</th><th>سهم (درصد)</th></tr> <tr><td>۱</td><td>گیلان</td><td>۱۰,۸۲</td></tr> <tr><td>۲</td><td>مازندران</td><td>۹,۱۶</td></tr> <tr><td>۳</td><td>گیلان</td><td>۸,۲۶</td></tr> <tr><td>۴</td><td>خراسان رضوی</td><td>۷,۶۱</td></tr> <tr><td>۵</td><td>فارس</td><td>۶,۸۲</td></tr> <tr><td>۶</td><td>اسفهان</td><td>۵,۹۱</td></tr> <tr><td>۷</td><td>تهران</td><td>۵,۶۱</td></tr> <tr><td>۸</td><td>آذربایجان غربی</td><td>۲,۰۶</td></tr> <tr><td>۹</td><td>آذربایجان شرقی</td><td>۳,۸۲</td></tr> <tr><td>۱۰</td><td>خوزستان</td><td>۳,۲۲</td></tr> </table>	رتبه	استان	سهم (درصد)	۱	گیلان	۱۰,۸۲	۲	مازندران	۹,۱۶	۳	گیلان	۸,۲۶	۴	خراسان رضوی	۷,۶۱	۵	فارس	۶,۸۲	۶	اسفهان	۵,۹۱	۷	تهران	۵,۶۱	۸	آذربایجان غربی	۲,۰۶	۹	آذربایجان شرقی	۳,۸۲	۱۰	خوزستان	۳,۲۲
رتبه	استان	سهم (درصد)																																				
۱	گیلان	۱۰,۸۲																																				
۲	مازندران	۹,۱۶																																				
۳	گیلان	۸,۲۶																																				
۴	خراسان رضوی	۷,۶۱																																				
۵	فارس	۶,۸۲																																				
۶	اسفهان	۵,۹۱																																				
۷	تهران	۵,۶۱																																				
۸	آذربایجان غربی	۲,۰۶																																				
۹	آذربایجان شرقی	۳,۸۲																																				
۱۰	خوزستان	۳,۲۲																																				

آنچه در جدول بالا قابل تامل است اینکه استان خراسان رضوی:

- بیشترین جمعیت رو ستایی و همچنین جمعیت شاغل در بخش کشاورزی را در بین ۳۱ استان کشور دارد (رتبه ۱)
- به عنوان چهارمین استان پرمصرف آب در بخش کشاورزی است (رتبه ۴)

- استان اول در تعداد بهره برداری های کشاورزی و مساحت اراضی زراعی (رتبه ۱) و دومین استان کشور با بیشترین مساحت اراضی زراعی آبی است .
- از لحاظ مقدار تولید سالانه محصولات زراعی در بین استانهای کشور در رتبه چهارم تولید قرار دارد.
- هفتمین استان در کشور از نظر مساحت گلخانه ها و هشتمین استان در کشور از نظر مقدار تولیدات گلخانه ای.
- سومین استان تولیدکننده گوشت قرمز کشور و اولین استان با بیشترین مقدار تولید شیر در کشور.

در پایان باید گفت:

رشد در تمامی بخش های اقتصادی و بالاخص بخش کشاورزی با توجه به شرایط فعلی کشور و استان و با توجه ویژه به مسئله بحران آب تنها مبتنی بر سرمایه گذاری و تحقق بهره وری رخ خواهد داد. تحقق بهره وری نیز بر اساس محقق شدن دو عامل مهم، نخست نفوذ فناوری و نوآوری و دوم نظام تدبیر صحیح به وقوع خواهد پیوست .

بخش خصوصی به دلیل ماهیت این بخش، نقش ویژه ای در کنارهم قرار دادن نفوذ فناوری و نوآوری و نظام تدبیر درست دارد.

در بخش کشاورزی استان آنچه از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد این است که تصمیم سازی مبتنی بر رشد در این بخش، باید بر پایه شرایط فعلی استان و لزوم نگاه ویژه به بحران منابع آبی و افزایش بهره وری در این بخش باشد. چراکه بخش کشاورزی اولین و بیشترین مصرف کننده منابع آبی در کشور و استان است لذا تمامی تصمیم سازی ها و طرح های ارائه شده در این حوزه باید در چارچوب توسعه پایدار، افزایش بهره وری و بهبود راندمان و حفظ منابع طبیعی بالاخص منابع آبی باشد .

حرکت در مسیر جذب سرمایه گذاری بیشتر در این بخش در استان، رفع موانع و مشکلات ورود سرمایه به این بخش و ارتقاء سطح دانش و آگاهی بهره برداران بخش کشاورزی استان جهت گذار از کشاورزی سنتی فعلی با بهره وری پایین به سمت کشاورزی نوین با بهره وری بالا در چارچوب سه شاخص اصلی درآمدزایی، اشتغال و صرفه جویی در منابع، اهداف اصلی ما در این بخش می باشد.